

Nea Kilpinen

VAMMAINEN, URHEILIJA VAI VAMMAISURHEILIJA?

Kriittinen diskurssianalyysi paraurheilijoiden
representaatioista Ylen artikkeleissa

Informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunta

Kandidaatintutkielma

Huhtikuu 2023

TIIVISTELMÄ

Nea Kilpinen: Vammainen, urheilija vai vammaisurheilija? – Kriittinen diskurssianalyysi paraurheilijoiden representaatioista Ylen artikkeleissa
Kandidaatintutkielma
Tampereen yliopisto
Viestinnän monitieteinen kandidaattiohjelma
Huhtikuu 2023

Tutkielmassa tarkastellaan sitä, millaisia representaatioita suomalainen media tarjoaa paraurheilijoista eli sitä, miten paraurheilijoista puhutaan suomalaisessa mediassa. Tutkielman tarkoituksena on selvittää, millaisia diskursseja vammaisuudesta esitettiin suomalaisessa urheilujournalismissa Pekingin 2022 talviparalympialaisten aikana. Paraurheilijoiden näkyvyyttä ja representaatioita on tärkeä tutkia, koska media vaikuttaa omalta osaltaan vammaisista ihmisistä käytävään yhteiskunnalliseen keskusteluun.

Tutkielman perustana on journalismin valtiotieteellinen tutkimusala, joka painottaa journalismin velvollisuuksia demokratiaa kohtaan. Taustateorianä tutkielmassa hyödynnettiin McCombin ja Shaw'n vuonna 1972 kehittämää, journalismin ja yhteiskunnallisen keskustelun välistä suhdetta analysoivaa agenda setting -teoriaa. Tästä syystä tutkielman tutkimusmetodiksi valikoitui kriittinen diskurssianalyysi, jonka tavoitteena on tarkastella tekstien taustalla vaikuttavia valtasuhteita. Näitä valtasuhteita on havaittavissa myös urheilujournalismissa urheilun ja politiikan lähentymisen vuoksi.

Tutkielman aineisto kerättiin käyttämällä Ylen verkkosivujen hakutoimintoa ja rajaamalla se tutkielman tarkoitukseen sopivaksi. Näin aineistoksi muodostui kymmenen Ylen verkkosivuilla Pekingin 2022 talviparalympialaisten aikana julkaistua, entisiin ja nykyisiin paraurheilijoihin keskittyvää artikkelia eli henkilökuva. Näitä artikkeleita analysoitiin laadullisesti kriittistä diskurssianalyysia soveltaen. Lisäksi tutkielman tuloksia verrattiin aiheen aiempaan, kansainväliseen tutkimukseen ja sen tuloksiin.

Tutkielman perusteella suomalainen urheilujournalismi esittää paraurheilijoita niin ensisijaisesti kuin toissijaisesti urheilijoina, läheisinä, superihmisinä ja potilaina. Yleisin aineistossa esiintyvä diskurssi oli urheilija ja harvinaisin potilas. Tämä osoittaa suomalaisen urheilujournalismin olevan muiden maiden tutkimustuloksiin verrattuna varsin neutraalia ja tasa-arvoista, vaikka se ei ole vielä täysin ongelmatonta. Tutkielman mukaan journalismin ei kannata korostaa eikä piilottaa vammaisuutta vaan häivyttää se taka-alalle, jotta median tarjoama kuvasto monipuolistuisi ja vammaisuus normalisoituisi yhteiskunnassa.

Avainsanat: representaatio, diskurssi, paraurheilija, vammaisurheilija, urheilujournalismi

Tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin Originality Check -ohjelmalla.

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO	1
2	ONGELMANASETTELU	3
	2.1 Aiempi tutkimus.....	3
	2.2 Teoreettinen viitekehys	4
	2.3 Keskeisiä käsitteitä.....	6
	2.3.1 Representaatio	6
	2.3.2 Paraurheilu journalismissa.....	7
	2.3.1 Supercrip	9
	2.4 Tutkimuskysymys.....	10
3	AINEISTO JA MENETELMÄ.....	11
	3.1 Aineisto	11
	3.2 Kriittinen diskurssianalyysi	13
4	TUTKIMUSTULOKSET	15
	4.1 Paraurheilija urheilijana.....	15
	4.2 Paraurheilija läheisenä.....	16
	4.3 Paraurheilija superihmisenä.....	18
	4.4 Paraurheilija potilaana.....	19
	4.5 Tutkimuskysymykseen vastaaminen.....	20
5	POHDINTA.....	22
	LÄHTEET	26
	AINEISTO.....	30

1 JOHDANTO

Median esittämä urheilukuvasto on valitettavan yksipuolista, vaikka eletään 2020-lukua: valokeilassa on edelleen lähinnä miesurheilijoita, erityisesti jääkiekkoilijoita. Monenlaisia urheilulajeja ja erilaisia urheilijoita, kuten nais-, trans- ja paraurheilijoita, saatetaan puolestaan syrjiä.

Medialla on valtavasti vaikutusta siihen, miten erilaisista asioista, kuten paraurheilijoista ja vammaisista ihmisistä yleisesti, puhutaan yhteiskunnassa (Entman 2007; McGillivray ym. 2021; Misener 2013). Mediaa kritisoidaan paitsi vammaisuuden representaatioiden puuttumisesta, myös vammaisuuden representaatioiden virheellisyydestä (McGillivray ym. 2021, 5). Vaikka paraurheilijoiden näkyvyys on lisääntynyt, median tarjoamia representaatioita paraurheilijoista ei voida vielä kutsua täysin ongelmattomiksi (Page ja Daly 2022, 10–11).

Parhaimmassa tapauksessa median välittämä kuvasto voi puhetavoillaan vaikuttaa yleisön asenteisiin vammaisurheilua ja vammaisuutta kohtaan, haastaa vallalla olevia vammaisuuden stereotyyppioita ja rohkaista muuttamaan tapaa, jolla vammaisista puhutaan (Hodges ym. 2014, 6). Pahimmassa tapauksessa se saattaa kuitenkin luoda epätasa-arvoa korostamalla erilaisten ryhmien välisiä eroja ja etäännyttää näitä ryhmiä toisistaan (McPherson ym. 2016, 661–662). Medialla on siis valta joko ylläpitää vammaisuuden stereotyyppioita ja väärinkäsityksiä tai muuttaa ihmisten käsityksiä vammaisuudesta ja korostaa vammaisia voimaannuttavia mahdollisuuksia (Misener 2013, 347).

Mediassa vammaisista urheilijoista puhutaan eri tavalla kuin vammattomista urheilijoista (Page ja Daly 2022, 2). Paralympialaisia ja niissä saavutettua menestystä saatetaan esimerkiksi vähätellä – paralympialaisia pidetään olympialaisiin verrattuna eräänlaisena lohdutuspalkintona, jolla on enemmän viihteellistä kuin urheilullista arvoa (Bruce 2014, 1446; Maika ja Danylchuk 2016, 407). Monissa tutkimuksissa (Maika ja Danylchuk 2016; McGillivray ym. 2021; McPherson ym. 2016; Page ja Daly 2022) on osoitettu, että medialla on tapana puhua paraurheilijoista inspiroivasti tai säälivästi.

Tämä on ongelmallista, sillä se antaa vammaisuudesta epärealistisen kuvan. Jos aihetta tutkitaan enemmän ja puhetavoista tullaan tietoisemmiksi, diskursseja voidaan mahdollisesti muuttaa realistisemmiksi. Siksi haluan tutkielmassani selvittää, miten paraurheilijoista puhutaan suomalaisessa mediassa.

Valitsin tämän aiheen, koska urheilevana naisena minua kiinnostaa tutkia urheilujournalismin sisältöjä, erityisesti vähemmistöön kuuluvista urheilijoista. Aiheen tutkiminen on puolestaan ajankohtaista ja merkityksellistä, koska paraurheilijoiden näkyvyyteen ja representaatioihin mediassa kiinnitetään yhä enenevässä määrin huomiota. Silti suomalaista tutkimusta aiheesta on vain vähänlaisesti (Kannisto 2019). Kansainvälistä tutkimusta on puolestaan runsaasti (Bruce 2014; Maika ja Danylchuk 2016; McGillivray ym. 2021; McPherson ym. 2016; Misener 2013; Page ja Daly 2022), mutta mielestäni aihetta olisi syytä tutkia myös suomalaisessa kontekstissa, sillä Suomessa luotetaan edelleen journalismiin (Newman ym. 2022, 76–77) ja altistutaan journalismin ja journalistien asettamille diskursseille. Lisäksi on kiinnostavaa verrata, millaista muutosta paraurheilijoiden näkyvyydessä ja representaatioissa on vuosien varrella tapahtunut ja millä tavalla kulttuurinen konteksti siihen vaikuttaa.

Tutkielman seuraavassa luvussa käyn läpi tarkemmin aiempaa tutkimusta paraurheilijoiden representaatioista sekä teoreettista viitekehystä, johon tutkimukseni nojaa. Tarkennan myös tutkimukseni kannalta keskeisiä käsitteitä ja erittelen tutkimuskysymyksiäni. Tutkielmani kolmannessa luvussa esittelen tutkimusaineistoani sekä kriittisen diskurssianalyysin, jota käytän tutkimusmetodinani. Neljännessä luvussa analysoin tutkimustuloksiani, ja lopuksi päätän tutkielmani tutkimustulosten ja tulevaisuuden pohdintaan.

2 ONGELMANASETTELU

Aloitan tutkielmani toisen luvun esittelemällä aiempien tutkimusten tuloksia paraurheilijoiden representaatioista. Sitten siirryn selittämään tutkielmani teoreettista viitekehystä ja määrittelemään tutkielmani kannalta keskeisiä käsitteitä: representaatiota, paraurheilua journalismissa ja supercripiä. Luvun lopuksi tarkennan vielä tutkimuskysymyksiäni.

2.1 Aiempi tutkimus

Paraurheilijoiden representaatioista on niukasti suomalaista tutkimusta, mutta kansainvälistä tutkimusta löytyy erityisesti englanninkielisistä maista, kuten Skotlannista (McPherson ym. 2016), Kanadasta (Maika ja Danylchuk 2016; Misener 2013), Isosta-Britanniasta (McGillivray ym. 2021), Australiasta (Page ja Daly 2022) ja Uudesta-Seelannista (Bruce 2014). Suurimmassa osassa näitä tutkimuksia tutkitaan kesä- ja talviparalympialaisten aikaista paraurheilijoiden medianäkyvyyttä ja -representaatioita sekä verrataan löydöksiä aikaisempiin tutkimuksiin.

McPherson ym. (2016) tutkivat skotlantilaisten paraurheilijoiden representaatioita mediassa Glasgow'n 2014 Kansainyhteisön kisojen aikana. He löysivät tekstiaineistostaan neljä diskurssia: paraurheilijoita esitettiin erilaisina eli "heihin" kuuluvina, inspiroivina, samankaltaisina eli "meihin" kuuluvina ja tähtinä. McGillivray ym. (2021) puolestaan tunnistivat supercripin eli stereotypian paraurheilijasta "superihmisenä", nationalismin, sukupuolen ja politiikan diskurssin analysoidessaan Rion 2016 kesäparalympialaisia. Heidän keräämänsä teksti- ja kuva-aineisto oli peräisin isobritannialaisesta mediasta.

Misener (2013) selvitti, miten kanadalainen media kehysti Vancouverin 2010 talviparalympialaisia vuosien 2000 – jolloin Vancouver valittiin 2010 talviparalympialaisten isännäksi – ja 2012 välillä. Hän identifioi tekstiaineistostaan supercripin (tai toiseuden), mahdollisuuksien, politiikan ja laiminlyönnin kehysten. Maika ja Danylchuk (2016) havaitsivat Lontoon 2012 kesäparalympialaisia käsittelevästä

kanadalaisesta tekstiaineistostaan kuusi kehystä: paraurheilijoihin viitattiin urheilijoina, potilaina, supercripeinä, uhreina, kyborgina ja ”pikkuveljinä”.

Page ja Daly (2022) lähestyivät Tokion 2020 kesäparalympialaisista kerättyä kanadalaista televisio- ja artikkeliaineistoa teemoittelun kautta. Heidän tutkimustuloksistaan käy ilmi henkilövetoisuuden, näkymättömyyden, selättämisen, inspiroivuuden, alentavuuden ja kiitollisuuden teema. Bruce (2014) totesi Pekingin 2008 ja Lontoon 2012 kesäparalympialaisia tutkiessaan, että uusiseelantilaisessa mediassa ”meidän” kaltaisille paraurheilijoille annetaan enemmän medianäkyvyyttä kuin ”heidän” kaltaisille paraurheilijoille. Yhteistä näiden ”meidän” ja ”heidän” kaltaisten paraurheilijoiden representaatiolle oli kuitenkin stereotypia paraurheilijasta ”superihmisenä”.

Kuten aiheen aiemmasta tutkimuksesta voi huomata, media representoi paraurheilijoita niin negatiivisella kuin positiivisella tavalla ja suhtautuu näihin joko liioitellen tai vähätellen. Esiin nousee toistuvasti käsite supercrip, johon keskityn tarkemmin tutkielmani myöhemmissä osioissa. Aikaisempien tutkimustulosten perusteella paraurheilijoiden representaatioihin liittyy myös poliittisia piirteitä ja valtasuhteita, mikä on linjassa tutkimukseni tulokulman kanssa, jota esittelen seuraavaksi.

2.2 Teoreettinen viitekehys

Tutkimukseni nojautuu journalismin valtiotieteelliseen tutkimusalaan, jonka mukaan journalismi on ”demokraattinen voima, joka muokkaa julkista diskurssia” (Ahva ja Steensen 2020, 45). Tarkemmin sanottuna tutkimukseni teoreettinen viitekehys perustuu Yhdysvaltojen 1968 presidentinvaaleja tutkineiden McCombin ja Shaw’n (1972) kehittämään agenda setting -teoriaan, joka keskittyy analysoimaan sitä, miten journalismi tätä julkista keskustelua oikein muovaa.

Journalismilla on monta roolia yhteiskunnassa, mutta yksi niistä liittyy kiistattomasti sen velvollisuuksiin demokratiaa kohtaan (Ryfe 2020, 293–295). Journalismin sanotaan olevan yksi demokratian kulmakivistä. Sen tehtävänä on kansalaisten informoiminen demokraattisessa yhteiskunnassa, jotta heidän olisi mahdollista toimia kansalaisten tavoin (Costera Meijer 2001, 189). Deuze ja Witschge (2018, 167) siteeraavat

Schudsonin teosta *Why democracies need an unlovable press* vuodelta 2008, jonka mukaan journalismin vastuulla on myös ”tutkia, analysoida, mobilisoida, tarjota useita näkökulmia ja julkisen näyttämön sekä tehdä tunnetuksi edustuksellista demokratiaa”.

Pickard (2020, 13) määrittelee journalismin ja demokratian välistä suhdetta hyödyntäen Locken teosta *The second treatise of government: and a letter concerning toleration* vuodelta 1956 ja Yhdysvaltojen kolmannen presidentin Thomas Jeffersonin kirjoituksia vuodelta 1823. Hänen mukaansa journalismin rooli demokratiassa juontaa juurensa Isossa-Britanniassa ja Ranskassa syntyneestä, tasa-arvoa, suvaitsevaisuutta ja monimuotoisuutta kannattavasta klassisesta liberalismista, jonka tavoitteena oli vastustaa sensuuria, laajentaa valinnanvapautta ja suojella kansalaisoikeuksia.

On syytä muistaa, että journalismin sosiaalinen arvo on hyvinvoivalle ja demokraattiselle yhteiskunnalle tärkeämpi kuin sen taloudellinen arvo. Journalismin taloudellinen ja identiteettinen kriisi, joka on seurausta muun muassa digitalisaatiosta, globalisaatiosta ja kaupallistumisesta, tarkoittaa myös demokratian kriisiä, sillä silloin journalismi on alttiimpi niin taloudellisille kuin poliittisille vaikutteille. (Pickard 2020, 64, 98.)

Urheilujournalismi on yksi journalismin muodoista. Sen tarkoituksena on ikuistaa ja tutkia tasapuolisesti ja tarkasti niin urheilun taustalla olevia ihmisiä kuin urheiluun liittyviä perustavanlaatuisia ongelmia (Bradshaw ja Minogue 2020, 4). Lisäksi Bradshaw'n ja Minoguen (2020, 46) mukaan urheilujournalistien työnkuvaan nähdään nykyisin kuuluvan yhä enenevässä määrin myös politiikan tuntemus. Yleisön mielipiteen muokkaamisen ohella urheilujournalismilla on valtaa vaikuttaa urheilun tapoihin ja sääntöihin: urheilujournalismin, kuten muunkin journalismin, kehitykseen vaikuttaa muun muassa teknologian edistyminen sekä yhteiskunnan digitalisoituminen ja medioituminen, joiden myötä journalistisissa käytännöissä tapahtuu muutoksia, joilla on vaikutusta katsojakokemukseen ja osittain myös urheilun olemukseen (Bradshaw ja Minogue 2020, 25, 34). Boylen ja Haynesin (2009, 165) mukaan urheilujournalisti joutuu kaikesta edellä mainitusta huolimatta kohtaamaan muun muassa itseensä kohdistuvia stereotyyppioita sekä hänen asemansa ja merkityksensä vähättelyä.

Muun journalismin tavoin myöskään urheilujournalismi ei ole täysin taloudellisesti ja poliittisesti riippumatonta. Koska urheilu on sekä kulttuuriin sidonnaista että maailmanlaajuista, urheilujournalismin on silloin tällöin toimittava selkkausten, jännitteiden ja identiteettien areenana ja ilmaisijana. (Boyle ja Haynes 2009, 170–171.) Esimerkiksi helmikuussa 2022 sodaksi kärjistynyttä Ukrainan ja Venäjän välistä tilannetta käsiteltiin myös urheilu-uutisissa, kuten seuraavissa Ylen artikkeleissa, joissa pohditaan venäläis- ja valkovenäläisurheilijoiden arvokilpailuihin osallistumisen sallimista tai kieltämistä ja ylipäättänsä politiikan ja urheilun rinnakkaisuutta: ”Kansainvälisen hiihtoliiton johtaja kommentoi venäläisten mahdollista paluuta kilpailuihin – ’Urheilu on ihmisoikeus’” (27.2.2023), ”Ukraina tekee kaikkensa, jotta KOK ei salli venäläisten kisaamista Pariisissa: ’Ilmeisesti venäläinen raha ei haise verelle’” (13.2.2023) ja ”Mitä Alesandr Ovetshkinista pitäisi ajatella? Venäläisurheilijoihin liittyy vaikea kysymys – ’Antaneet kasvonsa ja maineensa Putinin käyttöön’” (3.3.2022). Kyseisistä otsikoista on selvästi nähtävissä urheilun ja politiikan lähentymistä.

2.3 Keskeisiä käsitteitä

Seuraavaksi määrittelen tutkimukseni kannalta keskeisiä käsitteitä, aloittaen representaatiosta ja sivuten samalla myös diskurssia. Sitten selitän muutamia paraurheiluun liittyviä käsitteitä ja pohdin lyhyesti paraurheilun ja urheilujournalismin välistä suhdetta. Lopuksi käyn vielä läpi supercripin merkitystä.

2.3.1 Representaatio

Käsitteen ”representaatio” alkuperä on latinan kielen sanassa ”repraesentatio”, joka tarkoittaa sekä ”kuvailla mielessään, asettaa silmien eteen, havainnollistaa tai kuvailla” että ”tehdä heti tai toteuttaa”. Riippuen kontekstista, representaatiolla voidaan käsittää ”edustamista, kuvaamista, esittämistä, merkitsemistä, havainnollistamista ja epäsuoraa, välineellistä ilmentämistä”. (Knuuttila ja Lehtinen 2010, 10.) Tutkielmassani miellän sen ennen kaikkea poliittiseksi edustamiseksi ja kielelliseksi esittämiseksi.

Representaatio voi olla esimerkiksi merkki, malli, ääni, kuva, mielle tai signaali (Knuuttila ja Lehtinen 2010, 10), tai – kuten tässä yhteydessä – diskurssi, jota voidaan pitää yhtenä

tietoa tuottavana representaatiojärjestelmänä (Rossi 2010, 271). Representaatio tuottaa merkityksiä todellisuuden ymmärtämisen ja jakamisen sekä kommunikaation ja tulkinnan avulla (Hall 1997, 16–17; Rossi 2012, 268). Tämän prosessin ajatellaan olevan niin sosiaalisen ympäristön eli poliittisen ja taloudellisen kontekstin kuin tuottamisen tavan eli median kontekstin tulosta (Poole 2020, 469–470).

Representaatio käsitetään yleensä ”oikean asian” sijaisena tai korvaajana, mutta se on todellisuudessa paljon enemmän kuin pelkästään asioiden toistamista – se on yhteyksien, suhteiden ja identiteettien rakentamista. Näin ollen representaatio sekä määrittää todellisuutta että muuttaa käsityksiämme todellisuudesta (Webb 2009, 9, 16, 30.)

Kuten Poole (2020, 470) toteaa, vähemmistöihin kuuluvien ihmisten, esimerkiksi paraurheilijoiden, representaatioiden tutkiminen ei tuota tietoa näistä ihmisistä itsestään, vaan siitä, millaisia asenteita näitä ihmisiä kohtaan on olemassa. Hänen mukaansa vähemmistöihin kuuluvien ihmisten representaatioita tutkittaessa ei pidä keskittyä esittämistapojen paikkaansa pitävyyteen, vaan niiden laajempiin sosiaalisiin prosesseihin liittyviin diskursiivisiin rakenteisiin, joita aion painottaa myös omassa tutkielmassani.

Representaation tapaan diskurssin käsitteelle on monenlaisia määritelmiä. Diskurssilla voidaan tarkoittaa Pietikäisen ja Mäntynen (2020, luku 1.3) mukaan esimerkiksi ”kielenkäyttöä kontekstissa”, ”ymmärrystä todellisuudesta”, ”lausetta laajempaa kielenkäytön yksikköä”, ”tunnistettavaa tapaa käyttää kieltä” tai ”vakiintunutta merkityksellistämisen tapaa”, joista viimeisin on tutkielmani kannalta olennaisin määritelmä. Kaikille määritelmille yhteistä on se, että diskurssi nähdään niin kielellisenä, sosiaalisena kuin yhteiskunnallisena tuottajana, joka representaation tavoin rakentaa meitä ympäröivää todellisuutta (Pietikäinen ja Mäntynen 2020, luku 2.1).

2.3.2 Paraurheilu journalismissa

Englannin kielessä vammaisuudesta käytetään muun muassa käsitteitä ”impairment”, ”disability” ja ”handicap”, joilla on hieman toisistaan poikkeavia merkityksiä. Vaikka

hyödyntämässäni kirjallisuudessa käytetään kaikkia kolmea käsitettä erilaisissa yhteyksissä, selkeyden vuoksi käytän kuitenkin tutkielmassani suomen kielistä käsitettä ”vammainen”, joka on vallitseva myös suomalaisessa mediassa.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos eli THL määrittelee vammaisuuden Yhdistyneiden kansakuntien eli YK:n vammaissopimuksen mukaisesti ”pitkäaikaiseksi ruumiilliseksi, henkiseksi, älylliseksi tai aisteihin liittyväksi vammaksi”, joka voi ”estää täysimääräisen ja tehokkaan osallistumisen yhteiskuntaan yhdenvertaisesti muiden kanssa” (THL 2023). THL muistuttaa yhteisön ja ympäristön vaikuttavan siihen, mitä vammaisuudella käsitetään. Näin ollen journalismin on osaltaan mahdollista vaikuttaa vammaisuuden tulkintoihin.

Vammaisurheilulla ja vammaisurheilijalla tarkoitetaan Suomen Paralympiakomitean mukaan vammaisten henkilöiden urheilua ja vammaista urheilijaa (Suomen Paralympiakomitea 2023). Näiden käsitteiden synonyymeinä käytetään usein paraurheilua ja paraurheilijaa, joilla viitataan kuitenkin pääsääntöisesti paralympialajien urheiluun ja urheilijoihin. Paralympialaisten nimi puolestaan juontaa juurensa kreikan kielen sanasta ”para”, joka tarkoittaa ”jonkin rinnalla”, millä viitataan paralympialaisten ja olympialaisten rinnakkaisuuteen (Gold ja Gold 2007, 134).

Paralympialaiset saivat alkunsa Englannista, Stoke Mandevillen sairaalasta, jossa kuntoutettiin toisen maailmansodan veteraaneja (Suomen Paralympiakomitea 2023; Gold ja Gold 2007). Paralympialaisia alettiin järjestää virallisesti Rooman 1960 kesäparalympialaisista alkaen (Suomen Paralympiakomitea 2023). Median huomion tämä maailmanlaajuinen urheilutapahtuma onnistui herättämään kuitenkin vasta Lontoon 2012 kesäparalympialaisissa, joita kutsutaan ”kaikkien aikojen suurimmiksi paralympialaisiksi” (International Paralympic Committee 2023).

Medianäkyvyyden ansiosta suurilla urheilutapahtumilla, kuten paralympialaisilla ja olympialaisilla, on mahdollisuus vaikuttaa ihmisten tietoisuuteen erilaisista asioista maailmanlaajuisesti. Esimerkiksi selkkausten ratkaiseminen, yhteenkuuluvuuden tunteen lisääminen, yhteisymmärryksen edistäminen ja asenteiden muokkaaminen on

mahdollista, jos näitä laaja-alaisia tapahtumia osataan hyödyntää tehokkaasti (McPherson 2016, 662–663; Amara 2008; Foley ym. 2015; Misener ja Darcy 2014.) Myös vallitsevien, urheilijoiden kehoihin sekä maskuliinisuuteen, fyysisyyteen ja seksuaalisuuteen liittyvien ajatusten haastaminen saattaa olla hedelmällistä (Silva ja Howe 2012, 180; DePauw 1997).

2.3.1 Supercrip

Supercrip on mediassa vallitseva stereotypia paraurheilijoista ”superihminä”. Tarkemmin, Silvan ja Howen (2012, 178–179) määritelmän mukaan, supercripillä tarkoitetaan ”stereotyyppistä kertomusta”, jossa yksilön on taisteltava vammaisuuttaan vastaan, jotta hän voisi saavuttaa varsin epätodennäköistä menestystä. Stereotypian ajatellaan yksinkertaistavan asioita ja vahvistavan tietynlaisia merkityksiä (Hall 1997, 258; Silva ja Howe 2012, 179–180), mutta harva asia on kuitenkin niin mustavalkoinen kuin stereotypia antaa ymmärtää.

Supercrip on ongelmallinen yksinkertaistus paraurheilijoista, koska se antaa sellaisen vaikutelman, että mahdoton on mahdollista, samalla kuitenkin vähätellen vammaisten asemaa: Toisaalta supercrip nostaa paraurheilijoita muiden vammaisyhteisön jäsenten yläpuolelle käyttämällä nimitystä ”super”. Toisaalta supercrip korostaa sitä, että vammaisuuden voi voittaa kovalla työllä ja vaivalla, samanaikaisesti väheksyen sellaisia rakenteellisia ja asenteellisia esteitä, joita suurin osa vammaisista joutuu arjessa kohtaamaan. (McGillivray ym. 2021, 5–6; Silva ja Howe 2012, 188–189.)

Supercrip saattaa näin ollen tehdä vammaisurheilusta vaikeasti lähestyttävän monille vammaisille. On myös mahdollista, että supercrip toimiikin vammaisille inspiraation lähteenä, mikä voi vastaavasti olla seurausta riittämättömyyden tunteen sisäistämisestä ja halusta tulla sosiaalisesti hyväksytyksi. (Silva ja Howe 2012, 190).

Supercripin syntyä voidaan selittää esimerkiksi sillä, että urheilujournalismissa urheilijoista tavataan puhua ylistävästi ja luoda sankareita. Se on eräänlainen markkinointistrategia, jolla ylläpidetään kilpailuhenkeä ja ruokitaan urheilubisnestä. (Silva ja Howe 2012, 181; Cashmore 2010, 357–384, 437–463.) Erona vammaisten ja

vammattomien urheilusankareiden välillä on kuitenkin se, että vammattomista urheilijoista vain harva ja lahjakas saavuttaa urheilusankarin statuksen, kun taas vammaisista urheilijoista puhutaan urheilusankareina umpimähkäisesti (Silva ja Howe 2012, 181; Peers 2009).

Kritisoidessaan supercripiä tutkijat eivät kritisoi suurten saavutusten kehumista ja arvostamista, vaan niiden ali- tai yliarvostamista vammaisuuden vuoksi (Silva ja Howe 2012, 179). Pääasia heidän mielestään on, että vammaisiin ja vammattomiin urheilijoihin suhtauduttaisiin mahdollisimman tasa-arvoisesti.

2.4 Tutkimuskysymys

Tutkimukseni tavoitteena on selvittää, millaisia representaatioita suomalainen media tarjoaa paraurheilijoista eli toisin sanoen sitä, miten paraurheilijoista puhutaan suomalaisessa mediassa. Tutkimuskysymykseni on seuraavanlainen: millaisia diskursseja vammaisuudesta esitettiin suomalaisessa urheilujournalismissa Pekingin 2022 talviparalympialaisten aikana?

Vastausta tutkimuskysymykseeni etsin analysoimalla Ylen artikkeleista keräämääni tekstiaineistoa ja esittämällä sille muun muassa seuraavanlaisia tarkentavia kysymyksiä: Millaista sävyä artikkeleissa käytetään – inspiroivaa, säälivää vai neutraalia? Miten vammaisuus tehdään näkyväksi tai jätetään näkymättömäksi artikkeleissa? Millaisia stereotypioita (esimerkiksi supercrip) artikkeleissa esitetään? Millaista todellisuutta vammaisuudesta rakennetaan artikkeleissa?

3 AINEISTO JA MENETELMÄ

Tässä tutkielmani kolmannessa luvussa selostan, miten keräsin ja rajasin aineistoni. Kerron myös tarkemmin tutkielmassa käyttämästäni tutkimusmenetelmästä ja perustelen sen käyttöä.

3.1 Aineisto

Tutkimukseni aineisto koostuu Ylen verkkosivuilla 4.3.–13.3.2022 julkaistuista, entisistä ja nykyisistä paraurheilijoista kertovista artikkeleista eli henkilökuvista. Valitsemani aikaväli on Pekingin 2022 talviparalympialaisten tapahtuma-ajankohta, jolloin muuten varsin vähäiselle huomiolle jääneille paraurheilijoille tarjottiin tavallista enemmän näkyvyyttä mediassa. Ylen valitsin siksi, että valtion omistamana ja valtakunnallisena mediana se on hyvin saavutettavissa, jolloin sillä on mahdollisesti muita medioita enemmän valtaa vaikuttaa yhteiskunnallisen keskustelun diskursseihin. Lisäksi Ylellä oli yksinoikeus esittää Pekingin 2022 talviparalympialaisia omilla kanavillaan ja suoratoistopalvelussaan (Yle, 18.2.2022), joten oletin sen myös uutisoineen aiheesta aktiivisimmin.

Keräsin aineistoni hyödyntämällä Ylen verkkosivun hakutoimintoa, joka tunnistaa automaattisesti myös hakusanojen erilaisia taivutusmuotoja. Käytin hakusanoja ”paralympialaiset”, ”paraurheilu”, ”paraurheilija”, ”vammaisurheilu” ja ”vammaisurheilija”, joilla löysin valitsemaltani aikaväliltä yhteensä 23 artikkelia. Uskon löytäneeni tällä tavoin kohtuullisen kattavasti kaikki valitsemallani ajanjaksolla julkaistut, paralympialaisia, paraurheilua ja paraurheilijoita koskevat Ylen artikkelit.

Rajasin aineistoni ulkopuolelle neljä selkokielistä, televisio- ja radiouutislähetysiin pohjautuvaa artikkelia, yhden sekä vammaisia että vammattomia urheilijoita koskevan, palkintotilaisuudesta kertovan artikkelin, yhden päivittyvän koostartikkelin, yhden työläisolympialaisia koskevan artikkelin, yhden Paralympiakomiteaa käsittelevän artikkelin ja yhden sellaisen artikkelin, jossa keskityttiin urheilijoiden sijaan ainoastaan tulosten ja tapahtumien selostamiseen. Yhdessä artikkelissa oli periaatteessa kolme

päähenkilöä yhden sijaan, mutta päätin pitää sen aineistossani, koska siinä keskityttiin lähinnä suomalaisen paraurheiliijaan.

Taulukko 1. Aineisto.

Artikkelin nimi	Artikkelin julkaisupäivä	Artikkelin numero
Inkki Inola valmistautuu toisiin paralympialaisiinsa ilman vakituista opashiihtäjänsä, tavoitteena kuitenkin mitali: "Olen elämäni parhaassa kunnossa"	4.3.2022	1
Seitsenkertainen kultamitalisti Pertti Sankilampi on mietteläänä paralympialaisten alkaessa: "Olympiarauhaa ei ole"	4.3.2022	2
Suomen mitalitoivo Santeri Kiiveri ei ole enää "rookie" – tuleeko neljän vuoden takaiseen karvaaseen sijaan parannus?	4.3.2022	3
Suomen paralympiajoukkueen ykköstähteä hehkutetaan maailmalla – Matti Suur-Hamari on osa poikkeuksellista porukkaa: "Muut ovat kateellisia"	4.3.2022	4
Matti Suur-Hamarin tunteenpurkauksen taustalla on esikoisen syntymä ja läheisen kuolema – Ronja-puoliso kertoo koskettavasta hetkestä kotikatsomossa	7.3.2022	5
Santeri Kiiveri, 21, laski Suomelle historian ensimmäisen paralympiamitalin alppihiihdosta – viileä suomalainen nappasi hopeaa	7.3.2022	6
Ylivoimainen Matti Suur-Hamari laski paralympiakultaa ja herkistyi kyyneliin, australialaisystävä juoksi hehkuttamaan suoraan tv-haastatteluun	7.3.2022	7
Santeri Kiiveri meinasi muutama vuosi sitten kuolla rinteessä – paralympiavoittajan äiti vastoinikäymisten jälkeen: "Pitkä työ palkittiin nyt"	10.3.2022	8
Santeri Kiiveri teki suomalaishistoriaa – nappasi suurpujottelussa paralympiakultaa!	10.3.2022	9
Matti Suur-Hamari venyi huimaan suoritukseen – yllättyi hopeamitalista sivulajissaan: "Päivääkään ei olla tätä kaudella treenattu!"	11.3.2022	10

Lisäksi vuoden 2022 helmikuussa alkaneella Ukrainan sodalla oli vaikutusta aineistoni rajaukseen, sillä myös urheilujournalismissa uutisoitiin ahkerasti sodan vaikutuksista urheilutapahtumiin ja erityisesti venäläisten ja valkovenäläisten urheilijoiden osallistumisesta niihin. Rajasin aineistoni ulkopuolelle neljä kyseiseen keskusteluun liittyvää artikkelia, koska koin niiden heijastavan enemmän sotaa ja sen seurauksia kuin

tutkimukseni kohdetta eli paraurheilijoita. Näistä artikkeleista puuttui myös selkeä päähenkilö, joten niistä puuttui rajaukseni mukainen henkilövetoisuus.

Näin ollen aineistonani on kaiken kaikkiaan kymmenen Ylen artikkelia, joissa käsitellään vaihtelevasti esimerkiksi paraurheilijoiden uraa, menestystä, treenaamista ja tavoitteita. Osassa artikkeleista myös paneudutaan syvemmälle urheilijoiden yksityiselämään, ja yhdessä artikkelissa sivutaan ohimennen Ukrainan ja Venäjän välistä tilannetta. Esittelen aineistoani tarkemmin Taulukossa 1.

3.2 Kriittinen diskurssianalyysi

Kvalitatiivisen eli laadullisen tutkimukseni menetelmänä on kriittinen diskurssianalyysi, jonka avulla analysoin Ylen artikkeleista keräämääni tekstiaineistoa. Lisäksi vertailen tutkimustuloksiani aikaisempien tutkimusten tuloksiin.

Tutkin suomalaisessa mediassa esiintyviä paraurheilijoiden representaatioita diskurssien avulla, joten diskurssianalyysi vaikutti luonnolliselta valinnalta. Diskurssilla tarkoitetaan maailman ymmärtämisen tapaa sellaisena kuin se ihmisten merkkijärjestelmissä, kuten kielessä, esitetään (Locke 2004, 5). Näin ollen diskurssianalyysi voidaan määritellä kielen tuottaman sosiaalisen todellisuuden tutkimukseksi (Jokinen ym. 2016, johdanto). Jokisen ym. (2016, luku 1) mukaan diskurssianalyysiin liitetään viisi teoreettista lähtökohtaa, joista tärkein tutkimukseni kannalta on se, että kieli rakentaa sosiaalista todellisuutta: kieli ei siis ainoastaan kuvaa maailmaa, vaan merkityksellistää, järjestää, rakentaa, uusintaa ja muuttaa sitä. Siksi diskursseja on mielestäni tärkeä tutkia.

Kriittisen diskurssianalyysin historia on yhteydessä kriittiseen kielitieteeseen, joka syntyi 1970-luvulla Isossa-Britanniassa. Sen tarkoituksena oli osoittaa, kuinka kieltä ja kielioppia voidaan käyttää agendan asettamisen välineenä. Koska erilaisilla valinnoilla voidaan vaikuttaa tekstin tarjoamiin, ihmisiä ja tapahtumia esittäviin representaatioihin, näitä valintoja tarkastelemalla voidaan paljastaa tekstien taustalla olevia agendoja. (Machin ja Mayr 2012, 2.) Kriittiseen diskurssianalyysiin päädyin siitä syystä, että se tuki tutkielmani tulokulmaa eli agenda setting -teoriaa, joka keskittyy nimenomaan tekstin

taustalla oleviin valtasuhteisiin. Kriittisen diskurssianalyysin avulla tutkitaan sitä, miten tulkintoihimme ja sitä kautta asenteisiimme esimerkiksi tiettyjä ihmisryhmiä, kuten vammaisia, kohtaan vaikutetaan, joten koin sen tutkimukseni kannalta sopivaksi työkaluksi.

Viestinnän sosiaalisemioottinen kommunikaatioteoria – johon myös kriittinen diskurssianalyysi kuuluu – ei näe kieltä järjestelmänä, vaan resurssina. Toisin sanoen se ei yritä selittää kommunikaation kielioppisääntöjä, vaan kommunikoijan käyttämiä semioottisia resursseja, joilla hän edistää omaa agendaansa. Näiden semioottisten resurssien tutkiminen on hyödyllistä, koska niiden avulla kommunikoija voi esimerkiksi muuttaa diskursseja eli tapoja, joilla tulkitsemme erilaisia asioita (Machin ja Mayr 2012, 17, 20.)

Sovelsin kriittistä diskurssianalyysia tutkielmassani seuraavanlaisesti: Aloitin analyysini käymällä läpi aineistoani ja listaamalla siitä löytämiäni puhetapoja. Kiinnitin artikkeleissa erityisesti huomiota valittuihin näkökulmiin, taustalta löytyviin ennakko-oletuksiin ja hyödynnettyihin retorisiin keinoihin, kuten sanojen toistamiseen, liioitteluun ja kielikuviin, sekä sanavalintoihin. Sanavalinnoissa keskityin erityisesti käytettyihin substantiiveihin, adjektiiveihin ja verbeihin, vamman ja vammaisuuden näkyvyyteen tai näkymättömyyteen sekä mahdollisiin konnotaatioihin eli sanojen tuottamiin mielleyhtymiin tai sivumerkityksiin ja objektifikaatioon eli esineellistämiseen. Lopuksi tunnistin, nimesin ja määrittelin löytämiäni diskursseja ja ryhmittelin artikkeleita niiden ensi- ja toissijaisten diskurssien perusteella.

4 TUTKIMUSTULOKSET

Seuraavaksi esittelen kriittisen diskurssianalyysini tutkimustuloksia. Löysin Ylen artikkeleista koostuvasta tekstiaineistostani neljä erilaista diskurssia: paraurheilijoita esitettiin ensi- ja toissijaisesti urheilijoina, läheisinä, superihmisinä ja potilaina. Seuraavassa taulukossa esittelen tarkemmin diskurssien esiintymistä aineistossa.

Taulukko 2. Ryhmitelty aineisto.

Artikkelin numero	Ensisijainen diskurssi	Toissijainen diskurssi
1	potilas	urheilija
2	superihminen	urheilija
3	urheilija	-
4	läheinen	urheilija
5	läheinen	-
6	urheilija	-
7	läheinen	urheilija
8	läheinen	superihminen
9	urheilija	-
10	urheilija	-

Kuten yllä olevasta taulukosta voi huomata, viidestä artikkelista havaitsin vain yhden diskurssin, mutta lopuissa viidessä artikkelissa diskursseja oli tunnistettavissa kaksi (tai useampi). Urheilijan, läheisen, superihmisen ja potilaan lisäksi havaitsin myös viitteitä erilaisuuden tai toiseuden, nationalismien sekä pikkuveljeyden diskursseista, mutta päätin jättää ne tutkimustulosteni ulkopuolelle, sillä niitä esiintyi vain toissijaisina diskursseina ja niiden rooli oli varsin merkityksetön kokonaisuuden kannalta.

4.1 Paraurheilija urheilijana

Paraurheilijan esittäminen urheilijana oli selvästi aineistoni vallitsevin diskurssi. Tätä diskurssia esiintyi ensisijaisena neljässä artikkelissa ja toissijaisena neljässä artikkelissa.

Urheilijan diskurssissa korostettiin muun muassa paraurheilijan tuloksia, suorituksia, treenaamista ja valmentamista, ja paraurheilija nähtiin ennen kaikkea urheilun ammattilaisena.

Urheilijan diskurssille tyypillisissä artikkeleissa, kuten 6, 9 ja 10, raportoidaan ja analysoidaan paraurheilijoiden suorituksia ja tuloksia niin journalistien kuin paraurheilijoiden itsensä toimesta. Samalla painotetaan, että paraurheilijaa ei määritellä vammaisuutensa vaan urheiluutensa kautta. Esimerkiksi ensimmäisessä artikkelissa keskitytään harmittelemaan rinteen kulumista ja kiittelemään suksihuoltoa, toisessa artikkelissa pohtimaan oikeanlaisen rytmin löytämisen haasteita ja kolmannessa artikkelissa arvioimaan radan vaikeutta, kilpakumppaneita ja uran jatkumista. Lisäksi kaikissa kolmessa artikkelissa käytetään faktuaalisuutta lisääviä tilastollisia lukuja, kuten suorituksiin kuluneita aikoja, ja varsin neutraalia tai urheilujournalismille tyypillistä, aavistuksen värikkäämpää kieltä: paraurheilijoiden kerrotaan esimerkiksi ”napanneen” tai ”kahmaisseen” voiton ja jääneen ”katkeralle” neljännelle sijalle.

Myös artikkelissa 3 tarkastellaan paraurheilijan menestystä tai menestyksen puutetta ja kerrotaan paraurheilijan harjoittelun olevan ammattimaisempaa kuin aikaisemmin. Näin ollen artikkeli välittää kuvaa ylä- ja alamäkiä kokeneesta ammattiurheilijasta. Artikkelissa 4 puolestaan keskitytään paraurheilijan joukkueeseen, treenaamiseen, menestykseen ja valmentamiseen. Suomalaista paraurheilijaa keuhutaan ryhmän menestyneimmäksi ja vanhimmaksi, esikuvaksi, johtajaksi, veteraanikapteeniksi ja kovaksi kilpakumppaniksi, mikä viittaa psyykkisesti ja fyysisesti vahvaan urheilijaan. Näiden artikkelien sävy oli inspiroivampaa ja kieli oli liioittelevampaa kuin edellisissä artikkeleissa: paraurheilijoita ylistettiin ”ykköstähdiksi” ja ”ylivoimaisiksi”.

4.2 Paraurheilija läheisenä

Aineistoni toiseksi vallitsevin diskurssi oli paraurheilijan esittäminen läheisenä, kuten ystävänä, isänä, poikana tai puolisona. Läheisen diskurssiin liittyi myös suuria tunteita,

joita paraurheilija osoitti läheisiään kohtaan tai toisin päin. Tätä diskurssia esiintyi ensisijaisena neljässä artikkelissa, mutta ei yhdessäkään artikkelissa toissijaisena.

Paraurheilijoita pidetään läheisinä esimerkiksi artikkeleissa 8 ja 5, joissa haastatellaan paraurheilijoiden sijaan heidän läheisiään. Ensimmäisessä artikkelissa haastatellaan paraurheilijan äitiä, jolloin hänelle annetaan pojan rooli ja toisessa artikkelissa haastatellaan paraurheilijan puolisoa, jolloin hänelle annetaan puolison rooli. Toisessa artikkelissa paraurheilija esitetään myös isänä ja ystävänä, kun kerrotaan hänen esikoisensa syntymästä, ystävänsä reaktiosta hänen voittoonsa sekä valmentajansa ja ystävänsä kuolemasta. Lisäksi puoliso korostaa ystävyysuhteiden merkitystä paraurheilijalle. Hän kertoo paraurheilijan esimerkiksi ”auttavan kilpakumppaneitaan ja antavan heille laskuvinkkejä, vaikka siitä on hänelle varmasti kilpailutilanteessa joskus haittaa”. Näin ollen artikkeli antaa sellaisen kuvan, että paraurheilija uhraa välillä urheilijan roolinsa ollakseen hyvä läheinen.

Artikkelissa 7 selostetaan niin ikään edellä mainittuja tapahtumia. Tunteikas paraurheilija on edelleen niin ystävän, isän kuin puolison roolissa. Ensin hän ”purskahtaa liikutuksesta kyyneliin” muistellessaan valmentajansa ja ystävänsä kuolemaa, ja sitten hänen joukkueensa jäsen ja ystävä tulee halaamaan ja hehkuttamaan häntä yleisölle. Lopuksi ”tuore isä” lähettää rakkailleen koskettavia terveisiä. Vaikka artikkelissa mainitaan paraurheilijan menestys, urheilijuus häivytetään taka-alalle läheisyyden tieltä.

Myös artikkelissa 4 keskitytään paraurheilijaan läheisenä. Siinä kerrotaan ”kolmen iloisen miehen joukosta”, joka treenaa ja viettää muutenkin aikaansa yhdessä. Porukkaa luonnehditaan treeniryhmän sijaan ”perheeksi”, joten artikkelissa painotetaan ennen kaikkea paraurheilijoiden välistä läheisyyttä. Yksi joukkueen jäsenistä kertoo kisa- ja treenimatkoilla ”heräävänsä hymyillen, koska tietää edessä olevan jälleen uuden päivän yhdessä parhaiden ystäviensä kanssa”. Kolmikko arvelee muiden olevan heille, ”veljeksille”, kateellisia heidän läheisyydestään.

Luonnehtisin läheisen diskurssia hyödyntäviä artikkeleita tunteellisiksi, kerronnallisiksi ja aavistuksen dramaattisiksi. Esimerkkinä dramaattisuudesta voidaan pitää yhden artikkelin otsikkoa, jossa paraurheilijan kerrotaan ”meinanneen muutama vuosi sitten kuolla rinteessä”. Leipätekstissä terveyshuolista puhutaan kuitenkin vain parin virkkeen verran. Artikkeleihin liittyy myös usein tarina paraurheilijasta, joka noudattaa kronologisuutta, vetoaa tunteisiin ja noudattaa omalla tavallaan draaman kaarta, kuten erityisesti artikkeleissa 5 ja 7 voi huomata: Aluksi esitellään päähenkilö eli paraurheilija ja kerrotaan hänen menestyksestään, jota seuraa kynelehtiminen. Tilanteen ristiriitaisuutta selitetään esittelemällä paraurheilijan kokemia, suuria elämäntapahtumia. Lopulta tilanne ratkeaa ja paraurheilija lähettää kotiväelle terveisiä tai kotiväki vastaanottaa paraurheilijan terveisiä. Tunteisiin vetoavuutta tehostetaan henkilökohtaisen ja yksityiselämää raottavan näkökulman valinnalla sekä tunteiden välittämistä kielellisin keinoin, kuten sanoittamalla paraurheilijan nonverbaalia viestintää haastattelutilanteessa.

4.3 Paraurheilija superihmisenä

Aineistossa esiintyvässä superihmisen diskurssissa korostettiin vammaisuuden voittamista, ”superina” olemista, henkistä vahvuutta ja inspiroivuutta. Kyseistä diskurssia oli havaittavissa ensisijaisena yhdessä artikkelissa ja toissijaisena yhdessä artikkelissa. Superihmisen suhteen on syytä muistaa, että kuten supercripiä määritellessä totesin, tietynlainen ylistäminen ja urheilusankareiden luominen on osa urheilujournalismin kulttuuria (Silva ja Howe 2012, 181; Cashmore 2010, 357–384, 437–463). Siksi se, liittyykö tällainen inspiroiva sävy näihin urheilun ja urheilujournalismin normeihin vai vammaisuuteen, on tulkinnanvaraista.

Esimerkiksi artikkelissa 8 paraurheilijan äiti kertoo poikansa kilpailleen lapsena myös vammattomien lasten kanssa, mikä saa paraurheilijan vaikuttamaan superihmiseltä – vaikka hän on vammainen, se ei estä häntä haastamasta vammattomia. Superihmisyyden ydintä eli vammaisuuden voittamista ja menestyksen saavuttamista kovalla työllä ja vaivannäöllä sekä oikeanlaisella asenteella korostetaan myös

seuraavassa äidin suorassa lainauksessa: ”Hän ei antanut piiruakaan periksi. Hän ei antanut vammansa häiritä. Varmaan se alkoi ruokkia menestymishalua.”

Artikkelissa 2 puolestaan esitellään paraurheilun ”pioneeria”, joka sairastui luusyöpään 1960-luvulla. Hänen kerrotaan ennen reisiamputaatiotaan olleen ”lupaava hiihtäjä”, joka edellisen artikkelin paraurheilijan tavoin voitti vammaisuutensa ja saavutti myöhemmin menestystä urauurtavana parahiihtäjänä. Taas kerran paraurheilijasta maalataan kuvaa superihmisenä paitsi vammaisuutensa mutta myös meriittiensä myötä. Vaikka artikkelissa yritetään normalisoida paraurheilua toteamalla sen olevan arvostetumpaa kuin aikaisemmin – myönnettiin hänelle Vuoden Urheilija 2016 -tittelikin ensimmäistä kertaa paraurheilijalle, Leo-Pekka Tähdelle – siinä myös samanaikaisesti painotetaan superihmisyuden merkitystä: ”Paraurheilijoiden tuloksia osataan jo noteerata ja sopeuttaa niin, että vamma ei ole este jopa huipputuloksiin.”

Molemmissa artikkeleissa 8 ja 2 paraurheilijoista puhutaan inspiroivaan ja ihannoivaan sävyyn ja heitä nostetaan jalustalle, osin heidän historiallisen menestyksensä tai pitkän uransa, osin heidän vammaisuutensa vuoksi. Heitä kuvaillaan pääasiallisesti positiivisilla adjektiiveilla, ja heidän menneen tai nykyisen uransa kohokohtia käydään läpi kunnioittavasti. Artikkeleihin valituissa näkökulmissa korostetaan vastoinkäymisiä ja niistä selviytymistä, mikä on olennaista superihmisyuden kannalta.

4.4 Paraurheilija potilaana

Aineistoni paljasti myös potilaan diskurssin, jossa korostettiin nimenomaan paraurheilijan vammaisuutta. Tämä diskurssi oli kuitenkin muita havaittuja diskursseja harvinaisempi, sillä sitä esiintyi ensisijaisena vain yhdessä artikkelissa, mutta ei kertaakaan toissijaisena. Kaikissa artikkeleissa toistettiin enemmän tai vähemmän esimerkiksi etuliitteitä ”para-” tai ”vammais-”, mutta potilaan diskurssia erityisesti painottavissa artikkeleissa vammaisuuteen viitattiin toistuvasti myös muilla keinoilla, kuten vamman syyn ja seurausten selvittämisellä, erityistarpeiden selittämisellä ja kilpailuluokkien avaamisella.

Ainoassa selkeästi potilaan diskurssia hyödyntävässä artikkelissa 1 paraurheilija määritellään ennen kaikkea vammaisuutensa kautta käyttämällä kaikkia edellä mainittuja keinoja: Paraurheilijan kerrotaan kilpailevan näkövammaisten sarjassa, jonka sisäisiin luokituskriteereihin ja niiden tarkoituksiin perehdytään tarkemmin. Myös paraurheilijan vamman vakavuudesta käydään keskustelua, unohtamatta opashiihtäjän roolin ja merkityksen selostamista.

Vammaisuuden korostamisesta huolimatta potilaan diskurssin sisältävä artikkeli on sävyltään neutraali: toisin kuin voisi kuvitella, se ei esitä paraurheilijaa säälivässä valossa tai leikittele kielellä. Sen sijaan artikkelin kieli on varsin teknistä, mikä on seurausta erilaisista käsitteistä, luokitteluista ja analyyseistä.

4.5 Tutkimuskysymykseen vastaaminen

Vastauksena tutkimuskysymykseeni eli siihen, millaisia diskursseja vammaisuudesta esitettiin suomalaisessa urheilujournalismissa Pekingin 2022 talviparalympialaisten aikana, voin todeta, että diskursseja oli neljä: urheilija, läheinen, superihminen ja potilas. Näistä urheilijuutta esiintyi selkeästi eniten – se oli vallitsevin diskurssi neljässä artikkelissa sekä ensisijaisena että toissijaisena. Tälle diskurssille tyypillistä oli joko neutraali tai liioitteleva kielenkäyttö. Artikkeleissa, joissa urheilijuus oli ensisijaisena diskurssina, vammaisuus oli näkymättömämpää kuin artikkeleissa, joissa urheilijuus oli toissijaisena diskurssina. Toissijaisissa artikkeleissa saatettiin esimerkiksi kertoa vamman laatu ja syy, kun taas ensisijaisissa artikkeleissa vammaisuuteen viitattiin vain ohimennen tai ei ollenkaan.

Läheisen diskurssia, jota esiintyi vain ensisijaisena neljässä artikkelissa, leimasi tunteellisuus, liioittelevuus ja dramaattisuus. Artikkeleissa koettiin suuria tunteita eikä niitä pelätty näyttää. Läheisen diskurssia painottavissa artikkeleissa vammaisuudelle annettiin vain vähän näkyvyyttä – vähiten kaikista diskursseista. Diskurssi, jossa paraurheilija esitetään superihmisenä, oli havaittavissa yhdessä artikkelissa niin ensisijaisena kuin toissijaisena. Sille ominaista oli liioitteleva kieli ja vammaisuuden näkyvyys tavalla tai toisella. Superihmisen diskurssissa korostettiin ennen kaikkea

menestyksen saavuttamisen mahdollisuutta vammaisuuden voittamisen myötä, jolloin sen sävy oli inspiroiva. Harvinaisin diskurssi oli potilas, joka oli löydettävissä vain yhdessä artikkelissa ensisijaisena. Siinä vammaisuus tehtiin näkyväksi ja sitä painotettiin kaikin mahdollisin keinoin. Siitä huolimatta luonnehtisin sen sävyä neutraaliksi, sillä siinä ei ollut inspiroivia, mutta ei myöskään varsinaisesti säälliviä piirteitä.

Lähes poikkeuksetta artikkeleissa toistettiin etuliitteitä ”para-” tai ”vammais-” useaan otteeseen lyhyemmänkin artikkelin aikana. Eniten etuliitteitä käytettiin sellaisissa artikkeleissa, joissa paraurheilija esitettiin superihmisenä tai potilaana, mutta myös sellaisissa artikkeleissa, joissa paraurheilija määriteltiin urheilijuutensa kautta. Läheisen rooliin keskittyvissä artikkeleissa toistoa oli hieman vähemmän. Muista retorisisista keinoista liioittelua esiintyi artikkeleissa, mutta ajoittain värikkäästä kielestään huolimatta niissä ei käytetty juurikaan kielikuvia.

5 POHDINTA

Tutkielmani tulosten perusteella voin todeta, että suomalaisen urheilujournalismin suhtautuminen paraurheilijoihin on aiheen aiempaan tutkimukseen verrattuna menossa parempaan suuntaan, mutta siinä on vielä kehitettävää. Edistyksestä on esimerkiksi se, että toisin kuin kansainvälisissä urheilujournalismissa, suomalaisessa urheilujournalismissa paraurheilijoista puhuttaessa käytetään suhteellisen neutraalia sävyä säälivän tai inspiroivan sävyn sijaan, ja paraurheilijoihin viitataan ennen kaikkea urheilijoina eikä vammaisina. Siitä huolimatta paraurheilijoiden vammaisuutta korostetaan vielä valitettavan paljon, vaikka heitä ei suoranaisesti esitetäkään potilaina.

Tutkimustuloksia esitellessäni totesin, että etuliitteitä ”para-” ja ”vammais-” toistettiin artikkeleissa useasti, joten on aiheellista pohtia toiston tarpeellisuutta. Korostaako se vain vammaisten ja vammattomien urheilijoiden välistä eroa? Tietenkin lukijoille on tehtävä selväksi se, että artikkelissa keskitytään nimenomaan paraurheiluun, mutta riittäisikö asian mainitseminen kerran tai kaksi. Paraurheilija on kuitenkin ensisijaisesti urheilija, kuten tutkimukseni osoittaa – tai ainakin sen pitäisi olla. Turhalla toistolla myös aliarvioidaan lukijan ymmärrystä ja vaikeutetaan lukukokemusta.

Pidän pohtimisen arvoisena myös sitä, pitäisikö artikkeleissa lisätä vai vähentää esimerkiksi erilaisten paraurheiluluokkien tai erityistarpeiden selittämistä. Toisaalta journalismin – myös urheilujournalismin – perimmäisenä tarkoituksena on informoida lukijoita, joten jos paraurheiluluokkia ei avata, artikkelin lukeminen saattaa jäädä tiedollisesti vajaaksi kokemukseksi. Toisaalta erityistarpeiden selostamisella painotetaan eroja vammaisten ja vammattomien välillä. Artikkelin kannalta keskeisten käsitteiden määrittäminen on välttämätöntä, kunhan se on tarkoituksenmukaista. Voisivatko journalistit kuitenkin artikkeleita kirjoittaessaan miettiä toistamisen tai selittämisen tarkoituksia: auttaako se lukijaa prosessoimaan paremmin lukemaansa informaatiota vai halutaanko sillä vain korostaa vammaisuutta?

Tutkimukseni tuloksissa on samankaltaisuuksia aiemman, kansainvälisen tutkimuksen tulosten kanssa, mutta niissä on myös eroavaisuuksia. Yhteneväisin tutkimukseni on

Maikan ja Danylchukin (2016) tutkimuksen kanssa, jossa löydettiin urheilijan, potilaan, supercripin, uhrin, kyborgin ja pikkuveljen kehys. Toki tutkimuksissa käytettiin erilaisia menetelmiä ja kiinnitettiin huomiota erilaisiin representaation tapoihin, mutta molemmissa keskityttiin artikkeleiden taustalla oleviin valtarakenteisiin. Kummassakin tutkimuksessa urheilijuus oli selvästi vallitsevin diskurssi/kehys.

Tutkimukseni on joissakin määrin linjassa myös esimerkiksi McGillivrayn ym. (2021), Misenerin (2013) ja Bručen (2014) tutkimusten kanssa, sillä niistäkin on löydettävissä stereotypia superihmisestä. Toisaalta McPhersonin ym. (2016) löytämiä inspiroivuuden ja tähteyden diskursseja sekä Pagen ja Dalyn (2022) löytämiä selättämisen ja inspiroivuuden kehyksiä voidaan ainakin osittain verrata superihmisen diskurssiin.

Lisäksi tutkimuksessani oli viitteitä myös erilaisuuteen, toiseuteen tai ”me vastaan he” -asetelmaan, nationalismiin ja pikkuveljeyteen, kuten aikaisemmin mainitsin. Tästä erilaisuudesta, toiseudesta tai ”me vastaan he” -asetelmasta on esimerkkinä nimenomaan rajanveto vammaisten ja vammattomien urheilijoiden välille. Nationalismia puolestaan esiintyi artikkelissa 6, jossa korostetaan suomalaisuutta ja suomalaisten paraurheilijoiden ylivoimaisuutta ulkomaalaisiin paraurheilijoihin nähden. Tulkinta pikkuveljeydestä välittyi eritoten artikkeleista 1 ja 2, joissa puhutaan aluksi talviolympialaisista. Näin ollen on mahdollista, että laajemman aineiston tarkastelu tuottaisi enemmän merkityksellisiä diskursseja, joita ei oman tutkimukseni kaltaisessa, pienemmässä aineistossa ole löydettävissä.

Tutkimustulokset sisälsivät myös yllätyksiä. Ennako-oletukseni oli, että suomalainen urheilujournalismi korostaisi kansainvälisen journalismin tapaan enemmän paraurheilijoiden vammaisuutta ja suosisi artikkeleissaan joko säälivää tai inspiroivaa sävyä. Superihmisen ja potilaan diskurssin vähäinen esiintyminen on mielestäni osoitus Suomen tasa-arvoisemmasta ja neutraalimmasta journalismista kansainvälisiin tutkimustuloksiin verrattuna. Siitä huolimatta näiden kahden diskurssin olemassaolo – oli se sitten kuinka vähäistä tahansa – on merkki myös siitä, että suomalainen urheilujournalismi ei ole vielä täysin ongelmaton. Itselleni odottamattominta oli kuitenkin läheisen diskurssin löytyminen.

Huomionarvoista on se, että analysoitavien artikkelieni päähenkilöinä oli ainoastaan miehiä, mikä ei ollut tarkoituksenmukainen valinta. Siksi olisi kiinnostavaa tulevaisuuden tutkimuksen kannalta paitsi tutkia lisää paraurheilijoiden representaatioita suomalaisessa kontekstissa, mutta myös vertailla nais- ja miesparaurheilijoiden näkyvyyden ja representaatioiden välisiä eroavaisuuksia ja samankaltaisuuksia, sillä urheilujournalismissa on tapana kohdella sukupuolia eriarvoisesti (Bradshaw ja Minogue 2020, 132).

Sanotaan, että laatu korvaa määrän, mutta haluaisin silti nostaa esille myös paraurheilijoiden näkyvyyden, joka on edelleen heikkoa niin Suomessa kuin muualla maailmassa. Vaikka suomalaisessa urheilujournalismissa paraurheilijoita representoidaan verrattain neutraalisti ja tasa-arvoisesti ulkomaalaiseen urheilujournalismiin nähden, ei paraurheilijoiden näkyvyydessä ole kehumista.

Keskityin tutkielmassani paraurheilijoiden näkyvyyden laadulliseen puoleen, mutta tein myös havainnon, että ainakin vielä Pekingin 2022 talviparalympialaisten aikana vammaisten urheilijoiden – niin naisten kuin miesten – määrällinen näkyvyys oli olematonta verrattuna vastaavasti Pekingin 2022 talviolympialaisten aikaisten vammattomien urheilijoiden näkyvyyteen. Pelkästään hakusanalla ”olympialaiset” Ylen verkkosivuilta löytyi satoja artikkeleita vammattomista urheilijoista kyseisten olympialaisten tapahtuma-ajankohtana, kun taas vammaisia urheilijoita käsittelevä aineistoni oli jo ennen rajauksia huomattavasti pienempi. Nais- ja miesparaurheilijoiden sekä vammaisten ja vammattomien urheilijoiden näkyvyyden ja representaatioiden vertailemisen ohella myös paraurheilijoiden näkyvyyden ja representaatioiden vertaileminen esimerkiksi viimeisten kahdenkymmenen vuoden aikana voisi olla hyödyllistä ja mielenkiintoista.

Tutkimusta tehdessäni tulin pohtineeksi myös paraurheilijoiden visuaalisia representaatioita, joita olisi kiinnostava tutkia, erityisesti vamman ja vammaisuuden näkyvyyden tai näkymättömyyden näkökulmasta, sillä yhden kuvan väitetään vastaavan tuhatta sanaa. Vaikka keskityin tutkimuksessani analysoimaan tekstiaineistoa, artikkeleihin liittyi myös kuvia ja videoita. Niitä vilkaisemalla tein pikaisen huomion, että

suurimmassa osassa paraurheilijan vammaisuutta tai vamman laatua ei voi päätellä, koska esimerkiksi amputoitu raaja rajattiin kuvan ulkopuolelle.

Olisi myös aiheellista pohtia, kumpi on parempi tapa vaikuttaa myönteisesti yleisön käsityksiin ja asenteisiin paraurheilijoita ja yleisesti vammaisia kohtaan: vamman ja vammaisuuden näyttäminen vai piilottaminen? Tutkimukseni perusteella uskon, että erityisesti tekstissä vammaisuutta ei kannata piilotella, mutta sitä ei myöskään tule korostaa, vaan häivyttää taustalle. Näin median välittämä kuvasto monipuolistuisi, jolloin vammaisuus normalisoituisi yhteiskunnassamme.

LÄHTEET

- Ahva, Laura ja Steen Steensen. 2020. "Journalism Theory." Teoksessa *The handbook of journalism studies*, 2. painos, toimittajat Karin Wahl-Jorgensen ja Thomas Hanitzsch, 38–54. New York: Routledge.
- Amara, Mahfoud. 2008. "The Muslim world in the global sporting arena." *The Brown Journal of World Affairs* 14 (2): 67–75.
- Bradshaw, Tom ja Daragh Minogue. 2020. *Sports journalism: the state of play*. New York: Routledge.
- Bruce, Toni. 2014. "Us and them: the influence of discourses of nationalism on media coverage of the Paralympics." *Disability & Society* 29 (9): 1443–1459.
<http://dx.doi.org/10.1080/09687599.2013.816624>
- Cashmore, Ernest. 2010. *Making sense of sports*. Lontoo: Routledge.
- Costera Meijer, Irene. 2001. "The Public Quality of Popular Journalism: developing a normative framework." *Journalism Studies* 2 (2): 189–205. doi:
<https://doi.org/10.1080/14616700120042079>
- DePauw, Karen. 1997. "The (In)Visibility of Disability: Cultural Contexts and 'Sporting Bodies'." *Quest* 49 (4): <https://doi.org/10.1080/00336297.1997.10484258>
- Deuze, Mark ja Tamara Witschge. 2018. "Beyond journalism: Theorizing the transformation of journalism." *Journalism* 19 (2): 165–181.
<http://doi.org/10.1177/1464884916688550>
- Entman, Robert M. 2007. "Framing Bias: Media in the Distribution of Power." *Journal of communication* 57 (1): 163–173. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2006.00336.x>
- Foley, Malcom, David McGillivray ja Gayle McPherson. 2015. "Culturing Sport Mega Events: Leveraging Public Value." Teoksessa *Creating Public Value in Practice*, toimittajat John Bryson, Barbara Crosby ja Laura Bloomering, 331–347. New York: Routledge.
- Gold, John ja Margaret Gold. 2007. "Access for all: the rise of the Paralympic Games." *The journal of the Royal Society for the Promotion of Health* 127 (3): 133–141.
<https://doi.org/10.1177/1466424007077348>

- Hall, Stuart. 1997. *Representation: cultural representations and signifying practices*.
Lontoo: SAGE Publications.
- Hodges, Caroline, Daniel Jackson, Richard Scullion, Shelley Thompson ja Mike
Molesworth. 2014. "Tracking changes in everyday experiences of disability and
disability sport within the context of the 2012 London Paralympics."
Bournemouth: Bournemouth University.
<https://microsites.bournemouth.ac.uk/cmc/files/2014/10/BU-2012-London-Paralympics.pdf>
- International Paralympic Committee. 2023. "London 2012 Paralympic Games." Luettu
25.2.2023. <https://www.paralympic.org/london-2012>
- Jokinen, Arja, Kirsi Juhila ja Eero Suoninen. 2016. *Diskurssianalyysi: teorian, peruskäsitteet ja käyttö*. Tampere: Vastapaino.
- Kannisto, Ida. 2019. "Yhdellä jalalla maailmanmestariksi: Horjuvatko vammaisuuden stereotyyppit Facebookissa?" Pro gradu -tutkielma, Tampereen yliopisto.
<https://urn.fi/URN:NBN:fi:tuni-201907172669>
- Knuuttila, Päivi ja Petteri Lehtinen. 2010. *Representatio: Tiedon kivijalasta tieteiden työkaluksi*. Helsinki: Helsinki University Press.
- Locke, Terry. 2004. *Critical discourse analysis*. Lontoo: Continuum.
- Machin, David ja Andrea Mayr. 2012. *How to do critical discourse analysis: a multimodal introduction*. Lontoo: SAGE Publications.
- Maika, Melinda ja Karen Danylchuk. 2016. "Representing Paralympians: The 'Other' Athletes in Canadian Print Media Coverage of London 2012." *The International Journal of the History of Sport* 33 (4): 401–417.
<http://dx.doi.org/10.1080/09523367.2016.1160061>
- McCombs, Maxwell ja Donald L. Shaw. 1972. "The Agenda-Setting Function of Mass Media." *Public Opinion Quarterly* 36 (2): 176–187.
<https://www.jstor.org/stable/2747787>
- McGillivray, David, Hugh O'Donnel, Gayle McPherson ja Laura Misener. 2021.
"Repurposing the (Super)Crip: Media Representations of Disability at the Rio 2016

- Paralympic Games." *Communication and sport* 9 (1): 3–32.
<https://doi.org/10.1177/2167479519853496>
- McPherson, Gayle, Hugh O'Donnel, David McGillivray ja Laura Misener. 2016. "Elite athletes or superstars? Media representation of para-athletes at the Glasgow 2014 Commonwealth Games." *Disability & Society* 31 (5): 659–675.
<http://dx.doi.org/10.1080/09687599.2016.1197823>
- Misener, Laura. 2013. "A Media Frames Analysis of the Legacy Discourse for the 2010 Winter Paralympic Games." *Communication and sport* 1 (4): 342–364.
<https://doi.org/10.1177/2167479512469354>
- Misener, Laura ja Simon Darcy. 2014. "Managing disability sport: From athletes with disabilities to inclusive organizational perspectives." *Sport Management Review* 17 (1): 1–7. <http://dx.doi.org/10.1016/j.smr.2013.12.003>
- Newman, Nic, Richard Fletcher, Craig Robertson, Kirsten Eddy ja Rasmus Kleis Nielsen. 2022. "Reuters Institute Digital News Report 2022." Reuters Institute.
https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2022-06/Digital_News-Report_2022.pdf
- Page, Angela ja Kerry Daly. 2022. "Media Representation and the Paralympics: A Step Too Far or Not Far Enough?" *Media International Australia*. Julkaistu sähköisesti 30.6.2022. <https://doi.org/10.1177/1329878X221110275>
- Peers, Danielle. 2009. "(Dis)empowering Paralympic Histories: absent athletes and disabling discourses." *Disability & Society* 24 (5): 653–665.
<https://doi.org/10.1080/09687590903011113>
- Pickard, Victor. 2020. *Democracy without journalism? Confronting the misinformation society*. Oxford: Oxford University Press.
- Pietikäinen, Sari ja Anne Mäntynen. 2020. *Uusi kurssi kohti diskurssia*. Tampere: Vastapaino.
- Poole, Elizabeth. 2020. "Covering Diversity." Teoksessa *The handbook of journalism studies*, 2. painos, toimittajat Karin Wahl-Jorgensen ja Thomas Hanitzsch, 469—484. New York: Routledge.

- Rossi, Leena-Maija. 2010. "Esityksiä, edustamista ja eroja: Representaatio on politiikkaa." *Representaatio: Tiedon kivijalasta tieteiden työkaluksi*, toimittajat Tarja Knuutila ja Petteri Lehtinen, 261—275. Helsinki: Helsinki University Press.
- Ryfe, David. 2020. "Journalism and Democracy." Teoksessa *The handbook of journalism studies*, 2. painos, toimittajat Karin Wahl-Jorgensen ja Thomas Hanitzsch, 293—306. New York: Routledge.
- Silva, Carla Filomena ja David Howe. 2012. "The (In)validity of Supercrip Representation of Paralympian Athletes." *Journal of Sport and Social Issues* 36 (2): 174–194.
<https://doi.org/10.1177/0193723511433865>
- Suomen Paralympiakomitea. 2023 "Terminologiaa." Luettu 17.2.2023.
<https://www.paralympia.fi/paralympiakomitea/medialle/terminologiaa>
- Suomen Paralympiakomitea. 2023 "Paralympiahistoriaa." Luettu 17.2.2023.
<https://www.paralympia.fi/urheilu/paralympialaiset/paralympiahistoriaa>
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. 2022. "Vammaisuus." Luettu 25.2.2023.
<https://thl.fi/fi/web/vammaispalvelujen-kasikirja/vammaisuus-yhteiskunnassa/vammaisuus>
- Yle. 18.2.2022. "Ylelle oikeudet Pekingin ja Pariisin paralympialaisiin: Pekingin talvikisat käynnistyvät maaliskuussa." <https://yle.fi/aihe/a/20-10002203>
- Webb, Jen. 2009. *Understanding Representation*. Lontoo: SAGE Publications.

AINEISTO

- Hirvonen, Hinni ja Joel Holma. 2022. ”Matti Suur-Hamari venyi huimaan suoritukseen – yllättyi hopeamitalista sivulajissaan: ’Päivääkään ei olla tätä kaudella treenattu!’” *Yle*, 11.3.2022. <https://yle.fi/a/3-12353663>
- Hirvonen, Hinni ja Maija Kautto. 2022. ”Santeri Kiiveri teki suomalaishistoriaa – nappasi suurpujottelussa paralympiakultaa!” *Yle*, 10.3.2022. <https://yle.fi/a/3-12351837>
- Holma, Joel. 2022. ”Suomen mitalitoivo Santeri Kiiveri ei ole enää ’rookie’ – tuleeko neljän vuoden takaiseen karvaaseen sijaan parannus?” *Yle*, 4.3.2022. <https://yle.fi/a/3-12295432>
- Kautto, Maija. 2022. ”Suomen paralympiajoukkueen ykköstähteä hehkutetaan maailmalla – Matti Suur-Hamari on osa poikkeuksellista porukkaa: ’Muut ovat kateellisia.’” *Yle*, 4.3.2022. <https://yle.fi/a/3-12333895>
- Korhonen, Antti-Jussi. 2022. ”Matti Suur-Hamarin tunteenpurkauksen taustalla on esikoisen syntymä ja läheisen kuolema – Ronja-puoliso kertoo koskettavasta hetkestä kotikatsomossa.” *Yle*, 7.3.2022. <https://yle.fi/a/3-12346694>
- Lindroos, Jussi ja Antti Seppälä. 2022. ”Inkki Inola valmistautuu toisiin paralympialaisiinsa ilman vakituista opashihtäjäänsä, tavoitteena kuitenkin mitali: ’Olen elämäni parhaassa kunnossa’.” *Yle*, 4.3.2022.” <https://yle.fi/a/3-12301817>
- Loukkola, Pekka. 2022. ”Seitsenkertainen kultamitalisti Pertti Sankilampi on mielteliäänä paralympialaisten alkaessa: ’Olympiarauhaa ei ole.’” *Yle*, 4.3.2022. <https://yle.fi/a/3-12340075>
- Saatsi, Samu. 2022. ”Santeri Kiiveri, 21, laski Suomelle historian ensimmäisen paralympiamitalin alppihiihdosta – viileä suomalainen nappasi hopeaa.” *Yle*, 7.3.2022. <https://yle.fi/a/3-12346515>
- Saatsi, Samu. 2022. ”Ylivoimainen Matti Suur-Hamari laski paralympiakultaa ja herkistyi kyyneliin, australialaisystävä juoksi hehkuttamaan suoraan tv-haastatteluun.” *Yle*, 7.3.2022. <https://yle.fi/a/3-12346350>
- Väisänen, Riitta. 2022. ”Santeri Kiiveri meinasi muutama vuosi sitten kuolla rinteessä – paralympiavoittajan äiti vastoinkäymisten jälkeen: ’Pitkä työ palkittiin nyt’.” *Yle*, 10.3.2022. <https://yle.fi/a/3-12352889>